

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Lenky Oulíkové a soudců Mgr. Miroslava Makajeva a Mgr. Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobkyně: **GEMINI oční klinika a.s.**, IČO 26906295,
se sídlem U křížku 572, Průhonice,
zastoupena advokátem JUDr. Pavlem Vyroubalem,
se sídlem Palackého 168, Vsetín,

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**,
se sídlem Masarykova 427/31, Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2016, č. j. 4119/16/5000-10610-711889,

takto:

Žaloba se zamítá.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu (dále jen „SFÚ“) ze dne 30. 5. 2016, č. j. 142976/16/4020-20731-050436. Prvostupňovým rozhodnutím SFÚ uložil žalobkyni pokutu ve výši 900 000 Kč za správní delikt podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 31. 12. 2016, podle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu, jestliže sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 zákona o cenách.

2. Žalobkyně předně namítla, že v rozhodnutí SFÚ jsou uvedeny vzájemně rozporné údaje. Uvedla, že žalovaný tuto její námitku uznal, nicméně nesprávně dospěl k závěru, že tyto rozpory v odůvodnění nejsou v rozporu s vydaným výrokem rozhodnutí SFÚ.
3. Žalobkyně dále namítla, že žalovaný nepochopil její činnost, kdy na základě ekonomických podkladů rozhodovala o správném stanovení poměru nákladů zahrnutých do kalkulace minutové sazby výkonu v souladu s věcným usměrňováním cen (dále též „VUC“). Žalobkyně uvedla, že v řízení předložila dostatek podkladů, z nichž zcela jednoznačně vyplývá, že existuje celá řada nákladů, které od sebe nelze matematicky a ekonomicky oddělit. Jedná se o využití přístrojů, využití místností, které nejsou odděleny a jsou využívány k oběma druhům činnosti vykonávané žalobkyní (úkony a činnosti hrazené zdravotní pojišťovnou a úkony a činnosti hrazené přímo pacienty). Rovněž tak v případě nákladů, které se k tomuto vztahují, ať už se jedná o vytápění, spotřebu vody, reklamu, či jakékoliv jiné variabilní či fixní náklady, nelze tyto posuzovat tak, jako by byly jednotlivé činnosti při vyšetření od sebe odděleny. V tomto směru je žalobkyně zcela jednoznačně nakloněna tomu, aby bylo i při stanovování VUC zapojeno co možná nejjednodušší logické uvažování, které přinese potřebnou transparentnost do výpočtů a stanovení výše ekonomicky oprávněných nákladů. Jestliže poměrem ke svým tržbám účastník krátí a zahrnuje do ekonomických oprávněných nákladů toliko část těchto nákladů, nelze v žádném případě hovořit o tom, že se jedná o „irelevantní početní operaci“, kde je stejným poměrem krácen číselník i jmenovatel.
4. Žalobkyně rovněž namítla, že správní orgány nesprávně vyloučily z účelně vynaložených nákladů podstatnou část nákladů týkajících se reklamy. V případě reklamy označené souhrnně jako „reklama – auta“ se jedná o podstatnou část nákladů vynaložených na reklamu a je třeba nejprve posoudit, zda je žalobkyně oprávněna vynakládat náklady na reklamu v souladu s péčí řádného hospodáře. Uvážíme-li, že na trhu existuje několik profesních skupin, které vyžadují bezvadné vidění, je největším segmentem oblast řidičů, a z tohoto důvodu jsou náklady vynakládané žalobcem cíleny zcela jednoznačně do tohoto segmentu. Je tak činěno prostřednictvím reklamy u automobilových závodů, kde je frekvence této cílové skupiny nejvyšší a požadovaný účinek této reklamy nejmarkantnější. Žalobkyně na tomto místě uzavírá, že náklady, které vynaložila na reklamu, jsou v poměru k jejím tržbám přiměřené a vynaložila je jako řádný hospodář. V rámci správního řízení bylo prokázáno, že jsou propagovány spolu s logem i konkrétní výkony žalobkyně (a to konkrétní výkony s VUC), a to jednak prostřednictvím přímého uvedení těchto výkonů na karosérii vozidla, jakož i v rámci doprovodné akce rozdáváním letáků, měřením očních vad a dalším servisem. Takto vynaložené náklady od sebe nelze oddělovat, a to ani poměrem velikosti nápisů loga či nápisů označení jednotlivých očních výkonů, vždy je třeba mít na paměti to hlavní, a to je získání cílové skupiny a rozšíření počtu konečných zákazníků – pacientů.
5. Žalobkyně dále namítla, že stanovení výše nepřiměřeného majetkového prospěchu je obligatorní náležitostí činnosti správních orgánů, jelikož má tato vliv na právní kvalifikaci deliktu a nelze se omezit toliko na konstatování, že odhad výše ekonomicky neoprávněných nákladů činí částku 15 mil. Kč. Žalobkyně se domnívá, že správní orgány zaměňují dva rozdílné pojmy, a to je „odhad výše ekonomicky neoprávněných nákladů“ s „nepřiměřeným majetkovým prospěchem“. I v případě, že by bylo přihlédnuto k nákladům ekonomicky neoprávněným, nejedná se v takovém případě o stejnou věc, tzn. že výše ekonomicky neoprávněných nákladů není neoprávněným majetkovým prospěchem ve stejné výši, kterého měla žalobkyně dosáhnout. Náklady na reklamu nejsou v celém rozsahu jediným

nákladem, který je zahrnován do nákladů VUC, s ohledem na tuto skutečnost proto nelze tvrdit, že žalobkyně dosáhla totožného majetkového prospěchu. Správní orgány konstatují, jaká je ekonomicky neoprávněná výše nákladů, avšak neuvádí zákonný požadavek, a to výši neoprávněného majetkového prospěchu.

6. Žalobkyně konečně namítá, že i pokud by byla dovozena její odpovědnost za spáchání správního deliktu, byla výše stanovené pokuty nepřiměřená. Na výši stanovené pokuty by bezesporu mělo vliv správné splnění povinností ze strany orgánu 1. a 2. stupně ve vztahu ke stanovení výše neoprávněného majetkového prospěchu a zejména je nutno akcentovat, že se jedná o první a jediné porušení žalobkyně na tomto poli při jinak bezvadném a vynikajícím způsobem vedeném účetnictví.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně ve své žalobě uplatnila shodné námítky jako v odvolání proti rozhodnutí SFÚ, přičemž dále polemizuje se závěry, které učinil žalovaný ve svém rozhodnutí. Žalovaný proto v podrobnostech odkazuje na obsah spisového materiálu, ze kterého je zřejmé, že postupoval v souladu se zákonem, a především na podrobné odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

8. SFÚ jako cenový kontrolní orgán provedl u žalobkyně cenovou kontrolu, která byla zaměřena na dodržování § 6 odst. 1 zákona o cenách a dalších souvisejících právních předpisů při stanovení VUC uplatňovaných za zdravotní služby poskytované v oboru oftalmologie (dále též pouze „oční výkony“) v období od 1. 1. 2012 do 30. 6. 2014. Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že všechny VUC uplatňované žalobkyní v kontrolovaném období byly výsledkem součtu součinu minutové sazby výkonu a času připadajícího na výkon, přímého materiálu a přiměřeného zisku. Tyto ceny jsou uvedeny ve zveřejněném ceníku. SFÚ při kontrole předložených podkladů zjistil, že žalobkyně do minutových kalkulačních zahrnula také náklady související s jinými ekonomickými činnostmi. Jedná se o náklady související s poskytováním výkonů v oboru plastické estetické chirurgie a dále o náklady související s obchodní činností žalobkyně. Tyto náklady vstupují do všech položek minutové kalkulace (přímé mzdy, ostatní přímé náklady, nepřímé náklady, výrobní režie, správní režie, odpisy, finanční náklady, marketing). Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně nezpracovala samostatné minutové kalkulace cen očních výkonů poskytovaných v kontrolovaném období, jelikož jsou v minutové kalkulaci obsaženy náklady vynaložené kontrolovanou osobou na všechny výše uvedené činnosti. Pro kalkulaci cen plastických estetických a očních výkonů měly být vytvořeny samostatné minutové kalkulace nákladů. Nákladové položky zahrnuté do těchto minutových kalkulačních měly být rozděleny určitým poměrem vyplývajícím např. z poměru tržeb za tyto výkony. Náklady plastické estetické chirurgie v roce 2013 i 2014 neoprávněně vstupovaly do minutové kalkulace očních výkonů.
9. SFÚ se dále zaměřil zejména na kontrolu nákladů vynaložených kontrolovanou osobou na reklamu. Náklady vynaložené žalobkyní na reklamu, zahrnuté v minutové kalkulaci, které nesouvisí s činností oční kliniky jako zdravotnického zařízení nebo její propagací jako zdravotnického zařízení, však s ohledem na výše uvedený § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách pokládal za ekonomicky neoprávněné. Jako příklady uvedl řadu reklam, u kterých se nepodařilo zjistit jejich přesné znění (a proto nebylo možné ověřit oprávněnost nákladů na tyto reklamy), a dále náklady spojené s týmem „GEMINI Clinic Rally Team“.
10. Dne 30. 5. 2016 vydal SFÚ rozhodnutí, kterým uložil žalobkyni pokutu ve výši 900 000 Kč za správní delikt podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, podle kterého se právnická

nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu, jestliže sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 zákona o cenách. V odůvodnění uvedl, že zákon o cenách v § 2 odst. 7 písm. a) stanoví, že se za ekonomicky oprávněné náklady považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu; při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží. S ohledem na skutečnost, že žalobkyně v období rozhodném pro kalkulaci minutové sazby výkonu „nepřihlédla ke zvláštnostem daného zboží“ ve smyslu výše uvedeného ustanovení zákona o cenách, tj. samostatně účetně nesledovala náklady jí vynakládané na samostatně poskytované zdravotní služby (oční výkony a výkony plastické estetické chirurgie) a také na jí prováděnou obchodní činnost, zpracovala tuto kalkulaci minutové sazby výkonu z celkových nákladů evidovaných na účtech účtové třídy 5 (ponížených o daňově neuznatelné náklady a náklady vynaložené na spotřebu přímého materiálu), čímž přivolovala ke vzniku stavu, který není souladný se zákonem o cenách, totiž k zahrnutí nákladů souvisejících s výkony poskytovanými v oboru plastické estetické chirurgie a nákladů souvisejících s obchodní činností do kalkulace minutové sazby očních výkonů. Dále uvedl, že žalobkyně uvedené náklady na reklamu nebyly vynaloženy na propagaci kontrolovaných očních výkonů poskytovaných účastníkem řízení v kontrolovaném období, nelze je, s ohledem na § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách, považovat za náklady ekonomicky oprávněné ve věcně usměrňovaných cenách očních výkonů.

11. Předmětné náklady jsou uvedeny v následující tabulce:

účet	Název	Faktura číslo	Rok 2013 (v Kč bez DPH)	Podíl *) 56,89%	Rok 2014 (v Kč bez DPH)	Podíl *) 42,24%
518 404	Reklama - auta	soupis faktur založen ve správním spisu	18 695 112,00	10 635 649,22	14 934 340,00	6 308 265,22
518 404	Reklama - auta	201100642	17 800,00	10 126,42		
518 404	Reklama - auta	201201338			3 800,00	1 605,12
518 405	Reklama - rekl. plochy	201200990			15 000,00	6 336,00
518 406	Reklama ostatní	201101474	9 800,00	5 575,22		
518 406	Reklama ostatní	201101475	21 000,00	11 946,90		
518 406	Reklama ostatní	201201789			25 000,00	10 560,00
518 406	Reklama ostatní	201201788			25 000,00	10 560,00
518 408	Reklama internet	20114024	39 571,68	22 512,33	13 190,55	5 571,69
518408	Reklama internet	20114058	68 140,08	38 764,89		
518413	Reklama zahraniční	20114012	44 295,84	25 199,90		
548	Ostatní provozní náklady	odškodnění (podklady založeny ve správním spisu)	346 000,00	196 839,40		
CELKEM				10 946 614,28		6 342 898,02

*Podíl byl propočten žalobkyní.

Reprezentuje podíl tržeb od samoplátců na celkových tržbách (tržby od samoplátců + tržby od zdravotních pojišťoven).

12. SFÚ dále uvedl, že při určení výše pokuty je povinen respektovat zákonem stanovené rozpětí výše pokuty. V konkrétním případě je výše pokuty v rámci tohoto rozpětí individualizována skutkovými okolnostmi daného případu. Přitom je SFÚ povinen podle § 17 odst. 2 zákona o cenách brát na zřetel závažnost správního deliktu, zejména způsob jeho spáchání, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán. Pokud jde o způsob spáchání správního deliktu, má SFÚ za to, že v dané věci lze předem vyloučit jakýkoli úmysl, a to ať již přímý, nebo

nepřímý. Jednání žalobkyně vykazuje znaky nevědomé nedbalosti. Nelze však odhlédnout od toho, že se jedná o pochybení evidované minimálně po dobu celého kontrolovaného období a že cenová regulace zdravotních služeb formou věcného usměrňování cen probíhá v hlavních směrech dlouhodobě zcela neměnně. Žalobkyně je dlouholetým poskytovatelem zdravotních služeb nehrazených z veřejného zdravotního pojištění, a proto jí musí být pravidla cenové regulace známa. Na druhou stranu SFÚ přihlédl ke skutečnosti, že deliktní jednání bylo u žalobkyně zjištěno poprvé. Po zvážení všech výše uvedených důvodů a s přihlédnutím k tomu, že výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit, uložil SFÚ pokutu za správní delikt podle § 16 odst. 4 písm. c) zákona o cenách, a to v částce 900 000 Kč, tedy při spodní hranici maximálně možného postihu ve výši 10 000 000 Kč. Vyměřená pokuta představuje cca 0,24 % z celkových tržeb žalobkyně za poslední známé roční období (od 1. 4. 2012 do 31. 3. 2013), resp. cca 0,58 % z tržeb za zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění v tomto období.

13. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí SFÚ potvrdil. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že argumentaci žalobkyně o poměrovém zastoupení nákladů s ohledem na poměr jejich tržeb je nutné s ohledem na předložené kalkulace minutové sazby výkonu považovat za irelevantní pro daný případ, jelikož tato „početní operace“, při které jsou stejným poměrem kráceny celkové náklady i celkové odpracované minuty, tj. stejným poměrem je krácen číselník i jmenovatel, nijak nevyjádří rozdílnou nákladovost jednotlivých činností vykonávaných žalobkyní, resp. např. nijak nevyjádří skutečnost, že některé specializované přístroje jsou použitelné pouze pro jednu vykonávanou činnost (určité konkrétní operační výkony). Tato „početní operace“ tak nijak nezamezí tomu, aby do sledovaných věcně usměrňovaných cen očních výkonů nebyly zahrnuty náklady nesouvisející s těmito očními výkony, a tedy náklady ekonomicky neoprávněné.
14. Dále uvedl, že důvodem, který vedl k označení nákladů evidovaných v účetnictví na účtu 518404 - Reklama - auta za náklady ekonomicky neoprávněné, je rozpor, který žalovaný spatřuje mezi § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách a podklady (smlouvami, fotodokumentací, reklamními letáky, atd.), dokládajícími výdaje na danou reklamu. Danou reklamou totiž nejsou prezentovány regulované zdravotní služby, ale hlavním prezentovaným faktorem jsou loga „GEMINI“ a „GEMINI CLINIC RALLY TEAM“. V případě reklamy či propagace takového druhu, kdy není propagováno přímo poskytování zdravotních výkonů oční kliniky, a u které nelze předpokládat účel zvýšení zájmu o zdravotní výkony oční kliniky, či má charakter tzv. skrytého sponzoringu, nelze tento náklad považovat za ekonomicky oprávněný náklad ve smyslu § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách. Žalovaný po posouzení spisového materiálu dospěl k dílčímu závěru, že příkladem takové reklamy je právě reklama účastníka řízení spadající pod položku 518404 - Reklama - auta a vyúčtovaná fakturami souvisejícími s provozem automobilového soutěžního týmu „Gemini Clinic Rally Team“, kdy hlavním prezentovaným faktorem byla loga „GEMINI“ a „GEMINI CLINIC RALLY TEAM“, nikoli regulované zdravotní služby. Žalovaný má za to, že takový druh reklamy nesplní účel zvýšení zájmu o zdravotní výkony oční kliniky, jelikož předmětná loga propagují pouze dodavatele, nikoli jeho služby, a jsou spojovány pouze se soutěžním týmem.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud proto přistoupil k věcnému projednání žaloby. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí

vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí

(§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). O žalobě rozhodl soud bez jednání, neboť účastníci vyslovili s takovým postupem souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.

Posouzení žaloby soudem

16. Podle § 6 odst. 1 zákona o cenách věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Tyto podmínky jsou a) maximální rozsah možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo b) maximální podíl, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo c) závazný postup při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.
17. Podle § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách se pro účely tohoto zákona za ekonomicky oprávněné náklady považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu; při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží.
18. Podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí deliktu tím, že jedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1.
19. Žalobkyně předně namítá vnitřní rozpornost rozhodnutí SFÚ. Tato námitka není důvodná. Soud konstatuje (shodně jako žalovaný), že odůvodnění rozhodnutí SFÚ není zcela jednotné. Nicméně toto je třeba brát v kontextu struktury tohoto rozhodnutí, která odpovídá průběhu správního řízení. V rozhodnutí SFÚ tak jsou shrnuty nejprve závěry cenové kontroly, poté námitky žalobkyně a jejich vypořádání, dále průběh správního řízení a konečně vlastní „definitivní“ závěry SFÚ (str. 25 a násl. rozhodnutí SFÚ). Jelikož názor SFÚ doznal v návaznosti na námitky žalobkyně v průběhu řízení dílčích změn, je s ohledem na shora popsanou strukturu pochopitelné, že jednotlivé části rozhodnutí SFÚ se co do hodnocení jednání žalobkyně mírně odlišují. Stěžejní však je, že z rozhodnutí SFÚ bylo žalobkyni zcela zřejmé, co je jí kladeno za vinu, a její možnost podat proti tomuto rozhodnutí kvalifikované odvolání nebyla dotčena. K tomu soud dodává, že posun názorů SFÚ v průběhu správního řízení byl velmi malý a na základní argumentační kostře (nesprávné souhrnné kalkulování očních výkonů a estetické plastické chirurgie, neoprávněnost podstatné části výdajů na reklamu) se od zprávy o cenové kontrole nic nezměnilo.
20. Žalobkyně dále namítá nezohlednění poměrného krácení nákladů minutové kalkulace. Soud předně pokládá za nutné vyjasnit, co správní orgány kladou žalobkyni za vinu, a co nikoliv. Žalobkyně ve své argumentaci uvádí, že existuje celá řada nákladů, které od sebe nelze matematicky a ekonomicky oddělit (využití přístrojů, využití místností, které nejsou odděleny a jsou využívány k oběma druhům činnosti vykonávané žalobkyní, vytápění, spotřeba vody, reklama, či jakékoliv jiné variabilní či fixní náklady), a argumentuje ve prospěch jejich poměrného zahrnutí do minutové kalkulace s ohledem na poměr tržeb z jednotlivých činností. V tomto ohledu však žalobkyně není se správními orgány vůbec ve

sporu (viz např. strana 3 rozhodnutí SFÚ, kde SFÚ výslovně uvádí, že *„dále lze uznat jako ekonomicky oprávněný pouze příslušný podíl nákladů vynaložených na reklamu, která se týká společně více činností kontrolované osoby“*). Rozdílný pohled na systém minutové kalkulace mezi žalobkyní a správními orgány spočívá v tom, že žalobkyně provedla kalkulaci ve vztahu k VUC jako celku, zatímco správní orgány požadovaly, aby byla kalkulace vedena zvlášť pro jednotlivé zdravotnické obory – oftalmologii a plastickou chirurgii. V tomto kontextu je třeba také rozumět argumentaci žalovaného, že postup žalobkyně *„nijak nezamezí tomu, aby do sledovaných věcně usměrňovaných cen očních výkonů nebyly zahrnuty náklady nesouvisející s těmito očními výkony a tedy náklady ekonomicky neoprávněné“*. Žalovaný tedy nebrojí proti principu poměrného krácení jako takovému, nýbrž pouze argumentuje, že postup žalobkyně nezabránil tomu, aby do kalkulace VUC za oční výkony nevstupovaly náklady, které souvisí toliko s plastickou chirurgií, případně aby do této kalkulace nevstupovaly náklady společné pro oba obory ve větším poměru, než jim náleží.

21. Přestože žalobkyně v podané žalobě výslovně nebrojí proti požadavku správních orgánů na oddělení kalkulace pro jednotlivé obory (oftalmologii a plastickou chirurgii), výše uvedená žalobní námitka s tímto požadavkem úzce souvisí, jelikož žalovaný tuto námitku žalobkyně (kterou uplatnila rovněž v odvolání) odmítl právě z důvodu požadavku na oddělenou kalkulaci. Soud tedy pokládá za nezbytné se alespoň stručně k tomuto požadavku správních orgánů vyjádřit, minimálně z toho pohledu, zda není zjevně nerozumný či neslučitelný se zákonem o cenách. Předně je třeba zdůraznit, že zákon o cenách nijak nespecifikuje, pro jak úzkou či širokou oblast je zapotřebí zpracovávat samostatnou cenovou kalkulaci, vyžaduje pouze *„přihlédnout ke zvláštnostem daného zboží“*. Správní orgány zastávaly ve správním řízení názor, že kalkulaci VUC je třeba zpracovat pro každý zdravotnický obor samostatně. Soud tento požadavek pokládá za rozumný a přiměřený. Plošné zpracování jedné kalkulace pro všechny obory, v nichž dané zdravotnické zařízení poskytuje služby regulované VUC, by bylo v rozporu se smyslem institutu VUC. Smyslem VUC je totiž ochrana pacientů, tedy aby za dané zdravotnické služby neplatili nepřiměřeně vysoké ceny, a to při zachování přiměřeného zisku zdravotnického zařízení. Systém VUC je pak postaven na nákladech souvisejících s danými službami. Soud pokládá za notorietu, že nákladovost jednotlivých oborů může být značně rozdílná. Pokud by tedy byla přípustná jedna „plošná“ kalkulace pro všechny obory, nastala by situace, že pacienti „nizkonákladových“ oborů by dotovali pacienty oborů „vysokonákladových“, což není v souladu s výše uvedeným účelem zákona. Navíc v případě velkých zdravotnických zařízení poskytujících služby regulované VUC v široké škále oborů by plošnou kalkulací VUC prakticky ztratily svou vazbu na náklady poskytované služby. Dále je třeba připomenout, že přestože existuje jistě řada nákladů, které jsou společné napříč obory, řada nákladů (zejména přístrojového vybavení a materiálů, případně i některé mzdové náklady) je jistě dobře separovatelná právě dle zdravotnických oborů (např. mzda lékaře – oftalmologa by se jistě netýkala zdravotních výkonů např. stomatologických či gastroenterologických).
22. Soud tak shrnuje, že pokud žalovaný uvedl, že způsob cenové kalkulace zvolený žalobkyní nezamezí tomu, aby do sledovaných věcně usměrňovaných cen očních výkonů nebyly zahrnuty náklady nesouvisející s těmito očními výkony, je třeba mu přisvědčit (žalobkyně ostatně ani netvrdí, že by její přístup zabránil započtení nákladů s očními výkony nesouvisejících – typicky nákladů spojených výlučně s plastickou chirurgií). Žalobkyně v podání ze dne 8. 6. 2015 uvedla, že nemá v účetnictví analyticky odděleny náklady a minuty zvlášť na estetické (ani na jiné) výkony. K tomu soud dodává, že tato skutečnost jde čistě k tíži žalobkyně, jelikož nesprávné či nevhodné vedení účetnictví ji nezbavuje

povinnosti zohlednit při kalkulaci nákladů na zdravotní služby v jednom zdravotnickém oboru pouze ty náklady, které s tímto oborem souvisí (ať již v plném rozsahu či jako podíl obecných nákladů připadající na daný obor). Námitka není důvodná.

23. Žalobkyně dále brojí proti neuznání nákladů uvedených v položce „náklady na reklamu – auta“. Soud úvodem pro kontext uvádí, že žalobkyni nebyla uznána řada nákladů na reklamu (viz tabulka na str. 4 rozsudku), přičemž nyní napadaná položka (účet 518 404) představuje pouze část nákladů na reklamu, byť ekonomicky zcela zásadní. Zároveň je třeba připomenout, že ve vztahu ke všem nákladům na reklamu platí, že jelikož žalobkyně neprovedla samostatnou kalkulaci pro oftalmologii a plastickou chirurgii, pak všechny reklamní náklady (nejedná-li se o „čistou“ propagaci očních výkonů netýkající se plastické chirurgie), jsou minimálně částečně neoprávněnými (v rozsahu podílu tržeb plastické chirurgie na celkových tržbách za výkony regulované VUC).
24. Žalovaný napadené rozhodnutí založil (vyjma argumentace neoddělením oftalmologie a plastické chirurgie) primárně na argumentu, že v případě reklamy či propagace, kdy není propagováno přímo poskytování zdravotních výkonů oční kliniky a u které nelze předpokládat účel zvýšení zájmu o zdravotní výkony oční kliniky, či má charakter tzv. skrytého sponzoringu, nelze tento náklad považovat za ekonomicky oprávněný náklad ve smyslu § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách. Konkrétně pak uvedl, že hlavním prezentovaným faktorem byla loga „GEMINI“ a „GEMINI CLINIC RALLY TEAM“, nikoli regulované zdravotní služby. Žalovaný má za to, že takový druh reklamy nesplní účel zvýšení zájmu o zdravotní výkony oční kliniky, jelikož předmětná loga propagují pouze dodavatele, nikoli jeho služby, a jsou spojována pouze se soutěžním týmem.
25. K této námitce soud uvádí, že je při jejím posouzení v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vyjádřeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2023, č. j. 9 As 60/2022-41, kterým Nejvyšší správní soud zrušil předchozí rozsudek zdejšího soudu v této věci. Ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že *„jak bylo vyloženo výše, náklady neuznané SFÚ a stěžovatelem byly vynaloženy na automobilový soutěžní tým ‚GEMINI CLINIC RALLY TEAM‘. Z obrazové dokumentace ve správním spisu, doložené žalobkyní, vyplývá, že automobil používaný tímto týmem nesl pouze nápisy různé velikosti ‚GEMINI‘ a ‚oční klinika‘ (vedle názvů dalších sponzorů a jmen řidičů). Uvedená reklama tak obsahovala pouze slovní logo tvořené doslovným zněním obchodní firmy žalobkyně (GEMINI oční klinika a.s.) bez uvedení její právní formy. Šlo tedy skutečně pouze o propagaci jména žalobkyně a ničeho jiného. Stejně jako v rozsudku č. j. 6 As 4/2018-73 NSS připomíná, že žalobkyně má na základě obecné garance svobody, jak je zaručena zejména v čl. 2 odst. 4 Ústavy a čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, plné právo spojovat propagaci svého jména s podporou sportu či jiných aktivit dle své libosti a vynakládat na tento účel své peníze. Zákonodárce však zároveň rozhodl, že některé služby poskytované žalobkyní podléhají cenové regulaci. Jejím smyslem je zejména ochránit spotřebitele před nepřiměřeně vysokými cenami, za něž se ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o cenách považují právě ceny, které přesahují přiměřený zisk a ekonomicky oprávněné náklady. Z výše rekapitulované judikatury a znění zákona plyne, že náklady na nyní posuzovanou reklamu skutečně nelze s přihlédnutím ke všem skutkovým okolnostem pokládat za ekonomicky oprávněné náklady ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o cenách (zvýraznění provedeno krajským soudem). Odporovalo by smyslu cenové regulace, aby tyto náklady fakticky nesli spotřebitelé služeb nabízených žalobkyní v podobě ceny zaplacené za tyto služby, do níž je žalobkyně zahrnula při kalkulaci věcně usměrněné ceny v rozporu s § 6 odst. 1 zákona o cenách“*. Soud tedy shrnuje, že žalovaný nepochybil, pokud nepokládal náklady

spojené s automobilovým soutěžním týmem „GEMINI CLINIC RALLY TEAM“ za ekonomicky oprávněné náklady ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o cenách. Jelikož žalobkyně tyto náklady mezi ekonomicky oprávněné nesprávně zahrnula, dopustila se tak deliktu dle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

26. Žalobkyně dále namítá, že stanovení výše nepřiměřeného majetkového prospěchu je obligatorní náležitostí činnosti správních orgánů, jelikož má vliv na právní kvalifikaci deliktu a nelze se omezit toliko na konstatování, že odhad výše ekonomicky neoprávněných nákladů činí částku 15 mil. Kč. Tato námitka není důvodná. Soud předně konstatuje, že výše neoprávněného majetkového prospěchu nemá vliv na právní kvalifikaci předmětného deliktu (stanovení výše neoprávněného majetkového prospěchu není součástí skutkové podstaty deliktu), tato výše je významná pouze při stanovení výměry pokuty. Zákon o cenách navíc výslovně počítá s tím, že výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze vždy zjistit, což platilo i v tomto případě, jelikož vzhledem k výše popsanému systémovému pochybení žalobkyně nebylo přepočítání cen (tedy jaké by byly, kdyby do nich nebyly zahrnuty neoprávněné náklady) jednoduše možné. Je pravdou, že rozhodnutí SFÚ poněkud matoucím způsobem uvádí, že „Účastník řízení v období od 1. 1. 2012 do 30. 6. 2014 sjednal a uplatnil ceny za zdravotní výkony (služby) nehrazené z veřejného zdravotního pojištění poskytované v oboru oftalmologie, jejichž kalkulace minutové sazby výkonu, vztažená na stanovený časový fond, nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen (dále jen „VUC“) podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, jelikož obsahovala ekonomicky neoprávněné náklady ..., jejichž celkovou výši nelze přesně zjistit a vyčíslit; orientačně propočtená výše vyčíslitelných ekonomicky neoprávněných nákladů převyšuje částku 15 000 000 Kč“. Jakkoliv by tato formulace mohla naznačovat směšování pojmů „neoprávněné ekonomické náklady“ a „nepřiměřený majetkový prospěch“, z rozhodnutí jako celku je zřejmé, že částka 15 000 000 Kč představuje odhad neoprávněných ekonomických nákladů a že SFÚ ani žalovaný se nepokoušeli kvantifikovat nepřiměřený majetkový prospěch – ostatně pokud by nepřiměřený majetkový prospěch byl kvantifikován, byla by pokuta ukládána dle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách, a nikoli dle § 16 odst. 4 písm. c) tohoto zákona.
27. Žalobkyně konečně namítla nepřiměřenost uložené sankce. Tato námitka není důvodná. SFÚ ve svém rozhodnutí o výši pokuty přihlédl ke všem okolnostem, které v řízení vyšly najevo. V neprospěch žalobkyně zohlednil, že se daného pochybení dopouštěla po celé kontrolované období. Naopak v její prospěch byla zohledněna „nižší“ forma zavinění a rovněž skutečnost, že se jednalo o její první pochybení. Z těchto důvodů SFÚ uložil pokutu ve výši 9 % z maximální možné částky – pohyboval se tak hluboce ve spodním pásmu. Zároveň odůvodnil, že přihlédl k výši obratu žalobkyně, z čeho vyvodil (a žalobkyně s tímto závěrem ani nepolemizuje), že se nejedná o pokutu likvidační. Žalobkyně v podané žalobě pak proti výši uložené pokuty namítla v zásadě (kromě polemiky o stanovení nepřiměřeného majetkového prospěchu, která byla vypořádána výše) pouze svou dosavadní bezúhonnost, což je však skutečnost, ke které SFÚ přihlédl a pro kterou byla pokuta uložena hluboko ve spodním pásmu zákonného rozmezí.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

28. S ohledem na shora uvedené závěry soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

29. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. června 2023

Mgr. Lenka Oulíková, v.r.
předsedkyně senátu